



**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 2. Vtrùm Deus omnibus hominibus prouideat media sufficientia ad
salutem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

siderat, vt Reprobis conuertatur, & pie operetur, non est adhuc conditionate intrinsece efficax, sed mere simplex iuxta proposit. 2. Ergo tantumdem est dicendum de voluntate saluationis cuiusvis hominis. Respondeo inter has duas Dei voluntates magnum ad rem esse discrimen. Nam voluntas de operatione hominis obiectum habet exequendum pro libera determinatione voluntatis alienae ipsius hominis: voluntas vero saluationis hominis obiectum habet exequendum pro libera determinatione voluntatis propriae ipsius Dei. Vnde, vt prima in genere suo sit ardentissima, quantum citra efficaciam absolutam possibile est, sufficit, quod sit tantus conatus in sanctam operationem hominis, vt moueat eum effectum Deum ad dandum illi auxilium sufficiens ad sancte operandum: siquidem conditionate efficax esse non potest iuxta dicta proposit. 2. Secunda vero, nisi esset conditionate efficax, vt potest, non censereur in genere suo esse ardentissima, quantum citra efficaciam absolutam possibile est. Talem ergo esse de facto prorsus censendum est.

22 Dubitari tamen hic potest, an, sicut Deus habet voluntatem antecedentem conferendi omnibus hominibus gloriam, si habuerint merita; habeat etiam voluntatem antecedentem damnandi omnes homines, si habuerint demerita, seu peccata: quod obiectum etiam est amabile a Deo. Respondeo, est ea voluntas sit Deo possibilis, de quo disput. 44. non esse tamen fundamentum ad illam adstruendam de facto: potius ad illam negandam. Primò; quia Deus non habet a se vnde inclinatur ad volendum malum hominibus; vt a se habet, vnde inclinatur ad volendum eis bonum. Secundò; quia Patres, dum communiter dicunt, Deum per peccata hominum trahi, vt eos damnet, & puniat, clare supponere videntur, ante absolutam existentiam peccatorum, Deum nullam concipere voluntatem damnandi quemquam. Id quod expriment Damascenus, & alij, qui dicunt, voluntatem puniendi peccata esse semper consequentem. Nec comminationes Scripturae talem indicant voluntatem. Quia comminatio, sicut non obligat ad insigendum malum comminatum; eo quod tantum est quædam eius prædictio, ita neque arguit voluntatem illud exequendi. In quo differt a promissione, vt docet Soar. Relect. de Libertate diuina disput. 2. sect. 2. a num. 35.

QVAESTIO II.

Vtrum Deus omnibus hominibus provideat media sufficientia ad salutem.

23 **D**vas habebit partes hæc quæstio. Prima ager de hominibus adultis, qui ad vsum rationis perueniunt. Secunda de parulis decedentibus ante illum. Circa primam conueniunt Theologi, Deum omnibus, & singulis adultis, qui vsum rationis adepti sunt, (de perpetuo enim amentibus ab infantiã idem est, ac de parulis), aliquod auxilium gratiæ providere sufficiens, vt possint consequi salutem, si per ipsos non steterit. Ita S. Tho. lib. 3. contra Gent. cap. 159. & quæst. 14. de Verit. artic. 11. & 3. par.

quæst. 86. artic. 1. S. Bonauen. in 2. distinct. 28. artic. 1. quæst. 3. Scot. in 1. distinct. 46. Bellarmino lib. 2. de Grat. & liber. arbitri. cap. 5. & sequentibus. Molin. 1. par. quæst. 19. artic. 6. disput. 1. & in Concord. quæst. 14. artic. 12. disput. 10. Valent. 1. par. disput. 1. quæst. 23. punct. 4. sub finem, & latius 1. 2. quæst. 3. punct. 4. Soar. lib. 4. de Prædestin. cap. 3. Vazq. 1. par. disput. 97. cap. 3. Herice disput. 34. a cap. 4. Lessi. disput. de Prædestin. sect. 6. Arrub. disput. 90. cap. 2. Tann. tom. 2. disput. 6. quæst. 2. dub. 2. Earn. 1. par. quæst. 23. artic. 3. dub. 3. & ibi Zumel a quæst. sua 3. Aluar. de Auxil. disput. 112. Franc. de Lugo de Deo disput. 43. cap. 1. Quiros tom. 2. disput. 19. sect. 5. Carlet. disput. 38. sect. 4. & alij.

Circa secundam partem quæstionis Vazq. 24. 1. par. disput. 96. cap. 2. cum Gregor. Ricard. Gabri. & alijs docet, non omnibus parulis fuisse a Deo prouisa media sufficientia ad salutem. Oppositam tamen sententiam tenent Bellarmin. Valent. Lessi. Tann. & Quiros vbi supra. Soar. cap. 4. Arrub. disput. 91. cap. 3. Herice disput. 35. cap. 2. Franc. de Lugo cap. 3. Carlet. sect. 8. & alij communiter.

Propositio 1.

Deus auxilia sufficientia ad obtinendam salutem prouidet omnibus omnino adultis, qui vsum rationis adepti sunt.

Probatum primò ex illo Ioan. 1. *Illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum.* Lumine scilicet gratiæ suæ, vt communiter exponunt Patres. Cui si nullus homo resisteret, nullus periret. Vnde Ambròs. ferm. 8. in Psalm. 118. *de sole iustitiæ, & pluuia gratiæ interpretatur illud Math. 5. Qui solem suum oriri facit super iustos, & malos; & pluit super iustos, & iniustos.* Et Clem. Alex. Orat. ad Gent. ait. *Lux est communis, omnibus illucescit hominibus.* Id quod Irenæus prosequuntur Chrysostr. homil. 7. in Ioan. & Prosper lib. 2. de Vocat. Gent. Vbi cap. 10. ad illud Pauli 1. ad Timoth. 4. *Qui est Saluator omnium hominum: quia dat omnibus, vnde saluari possint.* De quo plura in Bellarmino videri possunt loco citato.

Secundò probatur ex locis Scripturae supra a num. 4. indicatis; quibus adstruitur voluntas, quam Deus habet, vt omnes homines saluentur, & nullus pereat. Ex hac enim Dei voluntate manifestè colligitur, talem erga omnes homines consequenter esse debere Dei prouidentiam, quæ non patiarur vllum eorum medijs ad suam salutem consequendam sufficientibus manere destitutum. Quæ prouidentia pariter clare deducitur ex illa ordinatione, qua Deus cunctos omnino homines ad finem supernaturalem æternæ suæ beatitudinis ordinavit, & eleuauit, vt fide sanctum est. Frustranea siquidem foret tum illa vniuersalis voluntas, tum hæc ordinatio respectu eorum, quibus de nullis medijs sufficientibus ad beatitudinem consequendam prouisum esset.

Tertiò probatur propositio ex illo alio 97. fidei dogmate, quo credimus, Christum Dominum pro redemptione omnium omnino hominum in

in Mundum venisse; & sanguinem suum pretiosum fudisse, Sacramenta instituisse, prædicationem Evangelij indicasse, aliæque mediâ vniuersalia adhibuisse, prout dictum num. 10. Nam quid profuissent tantæ expensæ; aut qua veritate dici possent pro illis factæ, quibus nullum particulare medium, nullum auxilium datum esset, quo redderentur sufficienter potentes ad illarum fructum comparandum, si vellent?

38 Quartò probatur. Quia certum secundum fidem est, quemlibet hominem rationis competentem, quando peccat, auxilium sufficiens habere ad vitandum peccatum iuxta illud Ecclesiast. 15. *Ne dixeris per Deum abest.* Et illud Osæ 13. *Perditio tua Israel, tantummodo in me auxilium tuum.* Alioquin præceptum, quod homo transgreditur, quando peccat, illi esset obseruatum impossibile. Cuius oppositum est definitum contra hereticos in Trident. sess. 6. cap. 11. & Can. 18. Nouissimèque ab Innocent. X. in sua Bullâ contra Ianenium citatâ supra num. 10. Tum nemo vnquam ad peccandum libertatem haberet, contra definitionem eiusdem Trident. datam in eadem sess. 6. Can. 5. & consequenter neque vllus vnquam peccaret. Quia sine auxilio sufficiente ad non peccandum neque libertas ad peccandum, neque peccatum esse possunt, vt constat. Si igitur nulli hominum vnquam deest auxilium sufficiens ad non peccandum, consequens est, vt nulli deest iat auxilium sufficiens ad salutem. Nam quicumque nunquam peccaret, citra omne dubium saluaretur, vt ex mox dicendis patebit. De quo etiam plura apud Bellarm. vbi supra cap. 7. videri possunt.

29 Obijcitur tamen primò contra propositionem. Multi sunt Infideles, ad quos notitia Evangelij nunquam peruenit: adeoque mysteria fidei nullatenus credere potuerunt. *Sine fide autem impossibile est placere Deo.* ad Hebræ. 11. Ergo his medium sufficiens ad salutem prouisum non est. Respondent Theologi communiter cum S. Tho. quest. 14. de Verit. artic. 11. & lib. 3. contra Gent. cap. 156. licet eiusmodi Infideles non habeant auxilium sufficiens ad proximè erendum mysteria fidei, eos tamen auxilio sufficiente ad salutem destitutos non esse. Quia multa habent auxilia Dei sufficientia tum ad legem naturalem seruandam, tum ad naturaliter cognoscendum, amandumque vnum auctorem, gubernatoremque vniuersi, tum ad exercendos actus virtutum moralium: quæ auxilia si efficacia redderent suis sensibus, vti poterant; eis cætera media necessaria ad obtinendam cum effectu salutem fuissent à Deo citra omne dubium prouisa. Ob id Apostolus ad Rom. 1. dicit, eos inexculabiles esse.

30 Secundò obijcitur. Sine dono perseverantiæ nemo saluari potest. Sed Rebro deest tale donum. Ergo medium sufficiens ad salutem. Respondeo, deesse quidem Rebro donum perseverantiæ, quatenus ei deest auxilium efficax ad perseverandum: non tamen deesse ei medium sufficiens ad salutem: nam tale est auxilium sufficiens ad perseverandum; quo nunquam caret.

31 Tertiò obijcitur. Aliqua sunt peccata irremissibilia iuxta illud ad Hebræ. 6. *Impossibile enim est, eos, qui semel sunt illuminati, & prolapsi sunt, rursus renouari ad penitentiam.* & illud Marc. 3. *Qui autem blasphemauerit in Spiritum*

sanctum, non habebit remissionem in æternum. Ergo, qui semel committit talia peccata, non habet vterius auxilium sufficiens ad salutem. Nego antecedens. Nam, vt ait S. Tho. 3. par. quest. 86. artic. 1. *Dicere, quod aliquod peccatum sit in hac vitâ, de quo quis penitere non possit, erroneum est. Quod autem non possit per veram penitentiam aliquod peccatum remitti, est etiam erroneum.* Vt eodem Concil. Lat. ran. in cap. *Firmiter*. definit. *Si post susceptionem Baptismi quisquam prolapsus fuerit in peccatum, per veram potest semper penitentiam reparari.* Id quod supponitur in sacris Litteris Sapient. 11. & 12. sæpeque alibi; & vbiunque Deus absque vllâ exceptione omnes peccatores inuitat ad penitentiam. Vnde patet, per argumentum factum nihil probari. Loca quippe Scripturæ, quæ opponit, tantum significant aut magnam difficultatem, aut etiam impossibilitatem moralem remissionis peccatorum, de quibus agunt; quæ physicam possibilitatem, ac sufficientiam non excludit. Circa quæ Interpretes sunt videndi. Mitto alia quæ in Bellarm. cap. 8. videri possunt.

Propositio 2.

Omnibus etiam omnino paruulis 32 prouidet Deus mediâ sufficientia ad salutem.

Hanc propositionem planè probant secundum, & tertium argumentum facta pro prima. Nam dogmata, in quibus fundantur, paruulis, & adultis communia sunt, vt est manifestum. Quare non est, cur immoremur in eâ amplius comprobandâ.

33 Contra illam tamen est. Quòd multi sunt paruuli, quibus nullâ humanâ industriâ potuit Baptismum applicari; vel quia mortui in vtero materno; vel quia nati, vbi, & quando, tuit impossibile, ante mortem eis administrari Baptismum; vel quia mortui inter infideles Baptismum ignorant. Qui omnes proinde perire videntur remedio sufficiente ad salutem penitus destituti.

34 Respondent aliqui, ad hoc, vt eiusmodi paruuli dicantur medio ad salutem sufficiente destitutos non esse, sufficere, quòd generalia remedia institutionis scilicet, publicationis, & præceptionis Baptismi pro omnibus à Deo fuerint prouisa ex intentione, desiderioque antecedente, vt omnibus omnino processent: præterquam intentionem, adeoque per accidens est, quòd multis de facto non profint, id impediens curia ordinario, concursuque causarum naturalium, quem Deus, spectatâ suâ ordinariâ, connaturalique prouidentia rerum, non debet alterare.

35 Alij verò respondent melius, ad paruulorum parentes pertinere curam salutis eorum perinde, ac propriæ; subindeque parentum operibus liberis vtramque esse alligatam. Vnde, sicut adultus carens auxilio proximo ad fidem, sine qua saluari non potest, non ob id dicitur carere auxilio sufficiente ad salutem; cum habeat auxilia sufficientia ad diuertendum à malo, & faciendum bonum, quibus si bene vteretur, ei citra dubium de cæteris requisitis ad salutem, deque ipsâ salute prouideretur, iuxta dictâ circa propositionem 1. Ita paruulus carens auxilio pro-

ximo ad recipiendum Baptismum, sine quo saluari non potest, non ob id dicendus est carere auxilio sufficiente ad salutem; cum eius parentes auxilia sufficientia habuerint ad ea præstanda, quæ si præstasset, de Baptismo, deque salute paruulo ipsi citra dubium prouisum esset. Pro qua doctrina stat S. Prosper lib. 2. de Vocat. Gent. cap. 23. dum ait. *Non irreligiosè, arbitror, credi, quòd isti paucorum dierum homines ad illam pertinent gratia partem, quæ semper vniuersis est impensa nationibus; qua vtiq; si benè vterentur eorum parentes, etiam ipsi per eosdem iuuantur: omnia namque exordia paruulorum, totaque illa principia necdum rationalis infantia sub arbitrio tacent voluntatis aliena.*

36 Hic dubitant aliqui, quomodo fieri possit, vt Deus ex seriâ intentione salutis, bonæque operationis hominis conferat illi auxilium sufficiens, præsciens, non sortiturum illud effectum intentum. Videtur enim à prudentiã prorsus alienum, atque adeò Deo impossibile, seriò, & ex animo medium apponere ad consequendum desideratum finem, quod clarè ad id muneris præuidetur prorsus inefficax. Quandoquidem frustra, & inaniter, atque adeò stultè, & contra rationem eligitur medium propter finem, qui certò præscitur non obrinendus per tale medium.

37 Respondent Recentiores, scientiam mediam de non obrinendo finem intentum per electionem mediij inefficaci ad ipsum eatenus obstare tali electioni, quatenus retrahit intendentem ab illâ; sicque cum moraliter, aut etiam physicè necessitat, vt illam non faciat: Deum autem liberè decernere posse, vt scientia media de inefficaciã auxiliij non retrahat ipsam ab illius collatione; quo posito decreto, reuera non retrahet; æquivalenterque subinde erit posterior electione, collationeque auxiliij; ad remque se habebit, ac si non daretur in Deo; atque ita nihil obstabit, quominus ex seriâ intentione finis prædicti eligat Deus auxilium inefficax vt vile ad obrinendum illum secundum se præcisè, & in actu primo. Obstat tamen, inquit, si Deus non ponat dictum decretum, vt liberè potest. Quo casu proinde nequibit Deus tale medium ad talem finem obrinendum eligere.

38 Non placent. Primò; quia, cum iidem Recentiores sentiant, & doceant alibi vniuersaliter, ad perfectionem prouidentia diuinæ cuiusvis auxiliij collatiuæ intrinsicè, atque adeò essentialiter pertinere scientiam mediam de illius efficaciã, aut inefficaciã; eo quòd Deus non potest quidpiam producere, siue exequutiue decernere, nisi, præuisis circumstantijs, cum quibus est illud coniungendum, si re ipsa ponatur: inconsequenter casum præsentem excipiunt re ipsa citra dubium ab eâ vniuersali doctrinâ. Cùm sit manifestum, stando in illo, scientiam mediam de inefficaciã auxiliij redditam per prædictum decretum quoquo modo posteriorem collatione auxiliij ad prouidentiam diuinam de collatione ipsa intrinsicè pertinere non posse. Secundo; quia ægrè percipitur, quomodo prædictum decretum præstare possit, vt scientia media de inefficaciã auxiliij ab huius collatione non retrahat; cum munus retrahendi ab ipsâ scientiã prout coniuncta voluntati diuinæ nullatenus videatur esse distinctum. Tertio; quia ante decretum, quo Deus vult, ne se retrahat à collatione auxiliij scientia media de inefficaciã eius, scientia reflexa de ipsâ scientiã media debet necessariò præcedere, dirigens ad de-

cretum ipsum, vt constat. Hæc autem, vt præscientia etiam saltem virtualis de obiecto illius, nequit non etiam retrahere à collatione auxiliij. Per tale ergo decretum non euitatur absolutè talis retractio. Quarto; quia durum videtur, alterere, posse Deum per omissionem dicti decreti se reddere ineptum ad dandum hominibus auxilia purè sufficientia ex fine, vt piè operentur, & laui fiant: præsertim cum certum sit apud Theologos posse Deum per omissionem debet necessariò procedere. Malè igitur ad fugiendam difficultatem præsentem per subterfugia forte difficiliora, deseruit illa doctrina vera, & communis.

Planius ergo incedendo, illâ retentâ, dicendum est, quantumvis scientia media de inefficaciã auxiliij collationem eius præcedat vt quid in ipsam influxitum, posse Deum nihilominus ex prædicti finis seriâ intentione seriò, & ex animo, & prudentissimè eligere, conferreque tale auxilium quatenus vile ad talem finem. Nam eo ipso, quòd talis finis non aliter, quàm per liberam determinationem creaturæ ponendus intenditur; & vtilitas talis mediij in eo stat, quòd ipsam creaturam reddit potentem ad illius positionem; non potest non electio talis mediij prout vtilis ad talem finem ferre secum alia commoda, siue alia bona, ob quæ illa valde proficua, non frustranea, & inanis, atque adeò seriã, & prudens, nec vilo modo contra rationem, subindeque non tantum possibilis, sed decentissima, conuenientissimaque Deo censenda venit; quantumvis finis directè intentus per illam non obrinendus præuideatur; prout latius explicatum supra disput. 37. quæst. 10. proposit. 2. Recognoscantur omnia ibi scripta, quæ apprimè ad propositum faciunt, atque etiam sufficiunt.

QVAESTIO III.

Qua ratione collatio auxiliij inefficaci, seu purè sufficientis benefica sit ei, cui confertur, à voluntateque Dei beneuolâ proficiscens.

PROcedit hæc quæstio, & duæ sequentes iuxta sententiam ponentem efficaciam auxiliij (aliis entitatiue indifferentis ad vtrumvis) in denominatione constitutâ per futuritionem conditionatam actus, ad quem datur, sub conditionem, quòd detur: inefficaciam autem per futuritionem conditionatam actus contradictoriij. Actus autem (seu positius, seu negatiuus), ad quem datur auxilium inefficax, aut potest esse præceptus; quo casu constitutum inefficaciã auxiliij peccatum conditionatum erit: (& de tali auxilio inefficaci speciatim habendus nobis sermo est in istis quæstionibus). Aut potest non esse præceptus; quo casu constitutum inefficaciã auxi-